

سوریه در آستانه برپایی جشن نابودی داعش

این گروه مدت هاست ایده ایجاد خلافت در خاورمیانه را کنار گذاشته و در حال حاضر تلاش می کند تا شبکه تروریستی جهانی را با استفاده از پایگاه خود در کشورهایمانند لیبی و افغانستان برای حملات آتی ساماندهی کند.

به گزارش آران نیوز: سوریه که نزدیک به هفت سال است گرفتار جنگ و بحران و حملات شوم گروه های تکفیری - تروریستی و حامیان آن ها شده، این روزها می رود تا شاهد دورنمای روشنی از پیروزی و ثبات و امنیت باشد.

پس از آزادی حلب در شمال سوریه در آذرماه ۹۵ که یک نقطه عطف راهبردی در روند تحولات میدانی و سیاسی سوریه بود، اینک عملیات نابودی داعش در مناطق شرقی کلید خورده است تا دومین نقطه عطف مهم در جنگ سوریه ثبت شود.

غلبه بر داعش را می توان آغازی بر پایان بحران در سوریه قلمداد کرد، زیرا سایر مناطق تحت تصرف تروریست ها مانند ادلب در شمال غرب که اینک در حال آتش بس و توافقات کاهش تنش بسر می برد، با مصالحه و نهایتا ضرباتی نه چندان دشوار فیصله خواهد یافت. در این گزارش نگاهی داریم به آخرین وضعیت سوریه با تکیه بر تحولات میدانی.

پیروزیهای ارتش سوریه و متحدان آن

دیرالزور: به گزارش منابع سوری، عملیات ارتش سوریه با حمایت هوایی مشترک سوری-روسی به مواضع داعش در شرق دیرالزور همچنان ادامه دارد. نیروهای ارتش سوریه به دنبال درگیری های شدید با داعش موفق به تسلط بر بخشی از جاده بین المللی دیرالزور-المیادین شدند. این در حالی است که نیروهای سوری اوایل سپتامبر سال جاری موفق شدند بزرگراه بین المللی دمشق-دیرالزور را به صورت کامل آزاد کنند و اکنون در صدد پاکسازی ادامه این بزرگراه هستند.

ارتش سوریه به عملیات در حومه جنوب شرقی دیرالزور ادامه می دهد و آن گونه که خبرگزاری دولتی سوریه (سانا) گزارش داده نیروهای سوری اکنون به پنج کیلومتری حومه شهر المیادین رسیده اند. شهر المیادین که یکی از مهمترین مراکز داعش در حومه جنوب شرقی استان دیرالزور است که داعش آن را «ولایة الخیر» نامیده است. با تسلط بر این شهر می توان گفت تقریباً کار داعش در سوریه یکسره خواهد شد.

همزمان نیروهای ارتش در حومه جنوب غربی دیرالزور نیز یورش داعشی ها به محور الشولا-هرییشه را دفع کردند. یورش داعش به شهرک کباجب هم ناکام مانده و شمار زیادی از تکفیری ها کشته شدند.

حمه و حمص: در استان حمه منابع خبری از پیشروی چشمگیر ارتش سوریه و نیروهای مقاومت می دهند. به گزارش شبکه خبری المیادین، ارتش و نیروهای مقاومت موفق شدند کنترل کامل ریف شرقی حمه را به دست گیرند. در این عملیات نیروهای مقاومت موفق شدند کنترل کامل روستای الحردانه را به دست گیرند. این روستا آخرین محل استقرار عناصر داعش در منطقه عقیربات واقع در ریف شرقی حمه است.

با این پیشروی، نیروهای ارتش سوریه حاضر در ریف شرقی حمه با نیروهای مقاومت حاضر در ریف شرقی حمص با یکدیگر تلاقی کرده و این منطقه محاصره شده عملاً به دو قسمت تقسیم شد.

ادلب: منطقه ادلب مشمول توافق آتش بس است، اما چون گروه تکفیری - تروریستی فتح الشام (جبهه النصره سابق) در این منطقه حضور دارد و از طرفی این گروه خارج از توافق آتش بس قرار دارد، حملات هوایی علیه مواضع این گروه همچنان ادامه دارد.

اخیرا جنگنده های روسیه حمله سختی علیه این گروه انجام دادند. به گفته سخنگوی وزارت دفاع روسیه در جریان این حمله بزرگترین انبار تسلیحاتی جبهه النصره منهدم شد که حاوی هزاران تن مهمات بود. از طرفی در اثر حمله هوایی به مرکز تجمع فرماندهان جبهه شرقی جبهه النصره در ادلب، ابومحمد الجولانی رهبر این گروه به شدت مجروح شد. روس ها از به کما رفتن الجولانی خبر داده اند.

جنوب سوریه: از جنوب سوریه نیز خبر می رسد که ارتش این کشور موفق شده کنترل ۹ پاسگاه مرزی را در نوار مرزی مشترک با اردن به دست گیرد. به گزارش شبکه الاعلام الحربی، ارتش سوریه پاسگاه های شماره ۱۹۶ تا ۲۰۴ را از تروریست ها پس گرفته است. ارتش سوریه چند روز پیش در همین منطقه، کنترل مناطق رجم الحدلة، رجم بکر، خبرة بکر و خبرة ردیفی را در دست گرفته بود.

پاتک داعش

گروه تکفیری - تروریستی داعش که در ماه های گذشته در مناطق شرق سوریه دچار شکست های سنگین شده و روند نزولی را طی می کند، هفته گذشته دست به یک پاتک گسترده در منطقه بادیه زد. نام این عملیات داعش «غزوة أبو محمد العدنانی» بود (العدنانی سخنگو و مسئول رسانه پیشین این گروه بود که سال گذشته در معرکه حلب کشته شد).

این حمله، گسترده ترین حمله سازمان یافته داعش علیه مواضع ارتش سوریه و متحدانش در حد فاصل استان های حمص و دیرالزور بود که به شهادت تعدادی از عناصر ارتش و نیروهای مقاومت منجر شد.

علاوه بر شهدای ارتش سوریه، گفته می شود تعدادی از نیروهای حزب الله لبنان در این حملات به شهادت رسیده اند که برخی

منابع تعداد آن‌ها را ۱۵ شهید ذکر کرده‌اند. از طرفی داعش مدعی شد تعدادی از نیروهای روسی را کشته و مجروح کرده است؛ منابع رسمی هنوز این خبر را تایید یا تکذیب نکرده‌اند.

داعش در پاتک خود جاده اصلی میان السخنه و دیرالزور و شهرک «حمیمه» در جنوب دیرالزور و نیروگاه «T۳» در ریف شرقی حمص را هدف قرار داد. این عملیات با شمار زیادی از افراد انتحاری و خودروهای بمب‌گذاری شده آغاز شد و بیش از ۱۰ موضع ارتش سوریه به صورت همزمان هدف قرار گرفت.

از سوی دیگر، رسانه‌های خبری خبرهایی از سقوط دوباره شهرک «القریتین» در ریف حمص مخابره کردند. شش ماه پیش ارتش سوریه موفق شده بود القریتین را در ۸۵ کیلومتری جنوب شرق شهر حمص و در ۱۲۰ کیلومتری شمال شرق دمشق، آزاد کند.

طبق گزارش‌های منابع میدانی، هم‌اکنون شهرک القریتین در محاصره کامل ارتش سوریه است و درگیری و نبردی سخت در جریان است. به نظر می‌رسد داعش مانند پاتک‌های اخیر خود در شرق استان حمص که پس از ساعاتی ناچار شده است مواضع اشغالی را تخلیه کند، القریتین را نیز بزودی تخلیه کند.

حملات داعش در وهله اول خطوط دفاعی ارتش را به لرزه درآورد، اما نیروهای سوری فوراً دو پاتک همزمان را آغاز کردند. پاتک نخست از دیرالزور به سمت الشولا و پاتک دوم از السخنه به سمت کبابج صورت گرفت.

هماهنگی داعش و نیروهای ائتلاف

نکته قابل توجه وجود نوعی هماهنگی پنهان میان داعش و نیروهای ائتلاف به اصطلاح ضد داعش آمریکایی در جریان پاتک اخیر در دیرالزور است. نیروهای ائتلاف به رهبری آمریکا با آن که از تحرکات داعش خبر داشتند، اما هیچ اقدامی جهت منع پیشروی‌های این گروه تروریستی در مناطق مذکور انجام ندادند.

فرماندهان نظامی آمریکایی این قصور را با اموری مانند جدا بودن منطقه درگیری با داعش میان خود و روسیه توجیه می‌کنند، اما واقعیت این است که آمریکا در مقابله با داعش جدی نبوده و بلکه در صورت لزوم به پشتیبانی از آن می‌پردازند.

این اقدام آمریکا که البته امر بی‌سابقه‌ای نیست، حاکی از آن است که آمریکا به هیچ وجه از پیشروی و پیروزی‌های ارتش سوریه و حامیانش علیه داعش خشنود نیست و بلکه تلاش می‌کند بر سر راه آنان سنگ اندازی کند. این امر تا جایی پیش رفته که آمریکا در مقاطعی حتی اقدام به بمباران مواضع، پایگاه‌ها و نیروهای ارتش سوریه نموده است.

پیام صوتی ابوبکر بغدادی

پاتک داعش پس از پیام صوتی ابوبکر بغدادی سرکرده این گروه انجام شد. در حالی که در ماه‌های اخیر گزارش‌هایی از احتمال کشته شدن ابوبکر بغدادی منتشر شد، از نزدیک به یک سال پیش تاکنون هیچ پیامی از سوی وی منتشر نشده بود.

صدایی که در پیام صوتی جدید شنیده می‌شود شباهت بسیاری به صدای ابوبکر بغدادی دارد و هرچند تاریخ آن مشخص نیست، اما گوینده آن به بحران هسته‌ای کره شمالی اشاره می‌کند، لذا نظر می‌رسد پیام صوتی در هفته‌های اخیر ضبط شده باشد.

در این پیام صوتی ۴۶ دقیقه‌ای که به بیان مسایل دینی و سیاسی پرداخته شده، آمده است کشته شدن نیروهای داعش در موصل و رقه بیهوده نبوده است. هدف انتشار این پیام افزایش روحیه عناصر داعش پس از شکست‌های سنگین اخیر در عراق و سوریه بوده است.

بغدادی در این پیام کوشیده است با یادآوری پیروزی‌ها برق آسای داعش در سال ۲۰۱۴ در برابر «دولت‌های کفر»، بر رسالت دینی داعش تاکید کرده و شرایط فعلی را نوعی آزمایش برای مجاهدان داعش توصیف کند که با صبر و استقامت باید آن را پشت سر بگذارند و منتظر وعده نصر الهی باشند.

بغدادی آمریکا را کشوری می‌داند که از ابرقدرتی خود افول کرده و به همین دلیل روسیه با بهره‌برداری از ضعف آمریکا توانسته است بر پرونده سوریه حاکم شود. وی به گروه‌های رقیب مانند جبهه النصره تاخته و آنان را مرتد و مزدور خوانده است.

درباره ایران هم خطاب به اعراب گفته است: شما طاغوت‌های شبه جزیره، از ایران می‌ترسید و در نتیجه در عراق و سوریه عقب نشینی کرده و عرصه را به ایران واگذار کرده‌اید. بغدادی در پایان پیام خود به ترکیه به عنوان اخوانی‌های مرتد حمله کرده و گفته است ترکیه از ترس آمریکا، علیه جدایی طلبی کردها، دست به هیچ اقدامی نزده است.

وضعیت کردها

کردهای سوریه که حدود ۱۰ درصد جمعیت این کشور را تشکیل می‌دهند در مناطق شمالی سوریه به صورت «خودمدیریتی دموکراتیک»، شامل سه واحد سیاسی (موسوم به کانتون جزیره، کانتون کوبانی و کانتون عفرین) زندگی می‌کنند.

در عرصه میدانی، کردها با محوریت نیروهای حزب اتحاد دموکراتیک سوریه (PYD) تبدیل به هسته‌ای مهم در مبارزه با داعش خصوصاً در استان رقه شده و با پشتیبانی آمریکا موفق شدند شهر رقه را از دست داعش آزاد کنند.

در برهه فعلی دو رویداد مهم موجب شده است جایگاه و دورنمای کردهای سوریه، اهمیت ویژه‌ای پیدا کند. نخست افول

داعش در سوریه که مدت زیادی تا شکست این گروه تکفیری و پاکسازی استان های رقه و دیرالزور از لوث آن ها باقی نمانده است. دوم برگزاری همه پرسی استقلال اقلیم کردستان عراق که به طور طبیعی بر عموم کردهای منطقه و به ویژه کردهای سوریه تاثیرگذار خواهد بود.

هر چند گرایش های جدایی طلبانه از دیرباز در میان کردهای سوریه وجود داشته است، اما از زمانی که در عرصه میدانی به نقش آفرینی پرداخته اند، ادعاهای آنان تشدید شده است. کردهای سوریه در اسفندماه ۱۳۹۴ طی نشستی در منطقه رمیلان، تشکیل حکومت فدرالی «اتحاد دموکراتیک روژاوار» را اعلام کردند. روژاوا، به معنی «کردستان غربی» است که بخش های شمالی سوریه را در بر می گیرد.

این تشکیلات از سوی هیچ کشوری به رسمیت شناخته نشده است، اما کردهای سوریه بر این باورند که این اقدام مقدمه ای است برای احقاق حقوق از دست رفته آنان در قالب فدرالیسم. به این منظور کردهای سوریه چندی پیش نخستین مرحله انتخابات کمیته های محلی برای انتخاب رؤسای مشترک مناطق را برگزار کردند.

در این میان ترکیه یکی از مخالفان سرسخت کردهای سوریه محسوب می شود. کردها از سوی دولت ترکیه متهم هستند که بخشی از حزب کارگران کردستان ترکیه (پ.ک.ک) بوده و تفکرات و سیاست های این حزب را در سوریه نمایندگی می کنند.

دولت سوریه نیز پس از اعلام تشکیل منطقه فدرال در مناطق کردنشین سوریه، آنان را به جدایی طلبی متهم کرده است. روسیه نیز هر چند در پیش نویس قانون اساسی جدید سوریه، پیشنهاد خودمختاری به کردهای سوریه را داده و زبان کردی را به رسمیت شناخته است، اما با اعلام زود هنگام فدرالیسم توسط کردها مخالف است و آن را موکول به مذاکرات و توافقات آتی با دولت سوریه کرده است.

جمهوری اسلامی ایران نیز همان طور که با همه پرسی استقلال اقلیم کردستان عراق به شدت مخالفت کرد، با هر گونه جدایی طلبی کردهای سوریه هم مخالف بوده و قائل به تمامیت و وحدت سوریه است.

به طور خلاصه می توان گفت کردهای سوریه که در مقطع جنگ و بحران به دفاع از اراضی خود در شمال سوریه پرداخته و وارد نبرد سختی با داعش شدند، اینک به عنوان یک بازیگر تاثیرگذار در صحنه سوریه، قصد سهم خواهی و احقاق حقوق تاریخی خود را دارند.

از سوی دیگر، همه پرسی استقلال کردستان عراق نیز هر چند تا تشکیل کشور مستقل کردستان راه طولانی و دشواری پیش رو دارد، اما به لحاظ روانی انگیزه کردهای سوریه را برای پیگیری مطالبات خود حداقل در چهارچوب ایجاد نظام فدرالیسم دوچندان خواهد کرد.

مخالفت شدید ترکیه از یک سو و عدم پذیرش فدرالیسم از سوی دولت سوریه و متحدانش (ایران و روسیه) از جمله اموری است که آرمان های جدایی طلبانه کردهای سوریه را در مرحله پساجنگ با موانع جدی روبه رو خواهد ساخت.

جمع بندی

در مجموع باید گفت روند میدانی در سوریه همچنان به نفع نظام سوریه و متحدانش به پیش می رود. با ایجاد آتش بس در بخش های مختلف سوریه به ویژه ادلب، هم اکنون توان اصلی ارتش سوریه و متحدانش معطوف به منطقه شرقی و بادیه شده است.

داعش که چند ماهی است در سرایشی سقوط قرار گرفته و چیزی تا پایان این گروه نمانده است، سعی دارد قوای باقی مانده خود را بازسازی کند و دست به پاتک هایی بزند که هر چند بر روند کلی معادلات میدانی تاثیر قابل توجهی ندارد، اما حداقل می خواهد اعلام کند این گروه هنوز زنده و با روحیه است. انتشار پیام صوتی منسوب به ابوبکر بغدادی خلیفه خودخوانده داعش هم تلاش مذبحانه ای است برای القای این که داعش همچنان پابرجا و با انگیزه است.

اما روند میدانی و شواهد موجود حاکی از آن است که داعش در عراق و سوریه امیدی به بقا ندارد و آن گونه که سرویس امنیت فدرال روسیه اعلام کرده است این گروه مدت هاست ایده ایجاد خلافت در خاورمیانه را کنار گذاشته و در حال حاضر تلاش می کند تا شبکه تروریستی جهانی را با استفاده از پایگاه خود در کشورهایی مانند لیبی و افغانستان برای حملات آتی ساماندهی کند.

طبق برآورد مرکز مبارزه با تروریسم سازمان همکاری های کشورهای مستقل (CIS)، بیش از ۹۰ درصد از خاک سوریه از لوٹ داعش پاکسازی شده است. این در حالی است که در زمان حمله داعش به استان های غربی سوریه، بیش از ۴۰ درصد جغرافیای سوریه در اشغال داعش بود. اکنون این رقم به کمتر از ۱۰ درصد رسیده و آن گونه که سردار قاسم سلیمانی فرمانده دلیر و هوشمند نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی پیش بینی کرده است، کمتر از دو ماه دیگر جشن نابودی شجره خبیثه داعش برپا خواهد شد. /

منبع: پایگاه بصیرت